

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VBS MOZAÏEK TE ASTENE

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 45211

Instelling VBS Mozaïek
Nieuwstraat 60 - 9800 ASTENE

Beleidsverantwoordelijke Inneke DE REGGE

Telefoonnummer 09 386 59 85

E-mail info@mozaiekastene.be

Website www.mozaiekastene.be

Bestuur Kath. Scholen Regio Deinze
Nieuwstraat 60 - 9800 DEINZE

Scholengemeenschap SG Meander
Nieuwstraat 60 - 9800 DEINZE

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Regio Deinze
Kattestraat 22 - 9800 DEINZE

Start- en einddatum doorlichting 01/12/2023 - 06/12/2023

Inspectieteam Tineke VANHERCK
Liesbet CRIEL

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	9
4.2	Nederlands in de lagere afdeling	10
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	14
6.2.1	De onderwijsleerpraktijk	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Nieuwstraat 60 - 9800 ASTENE.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid BENADERT DE VERWACHTING	De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken. Ze heeft een visie op onderwijskwaliteit, maar deze is in beperkte mate zichtbaar in de eigenlijke schoolwerking. De school laat kansen liggen om haar visie te concretiseren en te actualiseren, rekening houdend met de huidige input en context van de school en met de regelgeving. Ze heeft beperkt zicht op hoe ze haar visie wil realiseren. Het is een werkpunt om binnen de veelheid aan prioriteiten een haalbare keuze te maken en een doelgerichte strategie uit te werken om tot samenhang en diepgaande implementatie tot op de klasvloer te komen.
Onderwijskundig beleid BENADERT DE VERWACHTING	De school geeft het onderwijskundig beleid vorm, maar doet dat fragmentair of niet schoolbreed. De maatregelen zijn nog niet altijd doelgericht en de afspraken zijn niet steeds duidelijk voor alle teamleden. Er ontbreken expliciete afspraken voor de vormgeving van de onderwijsleerpraktijk en dit zowel in de lagere afdeling voor Nederlands als in de kleuterafdeling. Zo is er onder meer weinig samenhang bij de verrijking van de hoeken en het taalaanbod in de kleuterafdeling en is er weinig samenhang bij het gebruik van strategieën en activerende werkvormen in de lagere afdeling. Voor de leerlingenbegeleiding is het een werkpunt om concrete afspraken te maken die de organisatie en de invulling van de brede basiszorg en de verhoogde zorg verduidelijken. De school zet de middelen voor het versterken van gelijke onderwijskansen beperkt doelgericht in. De bewuste keuze voor kleine klassen leidt niet tot een sterke brede basiszorg en beperkt het aantal middelen voor de andere fases van het zorgcontinuüm. De school ondersteunt de teamleden onder meer door nascholing die aansluit bij de gekozen prioriteiten, maar zet in beperkte mate in op praktijkgerichte coaching en op de nood aan controle van reeds gemaakte afspraken.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking zoals de leerresultaten, maar de evaluatie is weinig systematisch en cyclisch. De school heeft beperkte aandacht voor de evaluatie van haar leerlingenbegeleiding en voor de evaluatie van de uitvoering en de effecten van vooropgestelde acties binnen de prioriteitenplanning.

Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit beperkt doelgericht. Ze betreft bij haar evaluatie de expertise van relevante partners zoals ouders, leerlingen en leraren, maar maakt daarvoor vooral gebruik van spontane, kwalitatieve bronnen. De school laat kansen liggen om kwantitatieve bronnen zoals de datawijzer en de resultaten van de decretaal verplichte gevalideerde toetsten op het einde van het basisonderwijs te analyseren. Op die manier slaagt ze er nog weinig in om bij haar evaluaties de resultaten en effecten bij de leerlingen te benutten en komt de betrouwbaarheid van de evaluaties in het gedrang.
Borgen en bijsturen BENADERT DE VERWACHTING	De school heeft zicht op haar sterke punten en werkpunten, maar dat zicht is onvolledig of onjuist. Het is een werkpunt om wat goed is, structureel te bewaren in nieuwe afspraken en maatregelen en dit intern te verspreiden. De school laat kansen liggen om haar werking vanuit de evaluaties bij te stellen.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling

Onderwijs en begeleiding op maat
BENADERT DE VERWACHTING

De leraren laten kansen liggen om voor iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de kleuter. Ze analyseren in beperkte mate de verzamelde gegevens in functie van het afstemmen van de onderwijsleerpraktijk op de sterktes en de onderwijsbehoeften van iedere kleuter met specifieke onderwijsbehoeften. Ze laten kansen liggen om in overleg de doelen en de redelijke aanpassingen te bepalen. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak
BENADERT DE VERWACHTING

De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze laten echter nog kansen liggen om de aanpak geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend te maken. De leraren sluiten doorgaans aan bij de voorkennis van de kleuters. Ze expliciteren af en toe de leerdoelen en succescriteria op een voor kleuters begrijpbare manier. De variatie van het aanbod in de hoeken en de verrijking van de hoeken vanuit de ontwikkelingsbehoeften van de kleuters stimuleren de betrokkenheid van de kleuters in beperkte mate. De leraren laten nog kansen liggen om het spel van de kleuters in de speelleerhoeken te verrijken, te verdiepen en te verbreden. Het valt wel in positieve zin op dat de leraren van de jongere kinderen zorgen voor ruimte voor exploreren, experimenteren en zelfontdekkend leren. In een aantal klassen bieden de werk- en groeperingsvormen en de activiteiten kleuters kansen om taal te gebruiken en betrokken bezig te zijn. In sommige klassen duurt het onthaalmoment te lang en krijgen kleuters nauwelijks spreekkansen. De progressieve opbouw van zowel zelfredzaamheidstaal, themataal als instructietaal is een werkpunt. De mate waarin leraren kleuters strategieën aanleren die de zelfregulatie (zelfstandigheid, zelfsturing, zelfmanagement) en het sociaal-emotionele handelen bevorderen, verschilt van leraar tot leraar. De leraren benutten de tijd om te leren en ontwikkelen beperkt efficiënt.

Effectieve feedback
BENADERT DE VERWACHTING

De leraren geven voornamelijk productgerichte feedback, die gedeeltelijk duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend is en die past binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. Ze laten kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven ingebed in het onderwijsleerproces.

Leerlingenevaluatie VOLGENS DE VERWACHTING De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. Alle ontwikkelvelden komen evenwichtig aan bod. De leraren noteren voor elke kleuter per ontwikkelveld positieve aspecten en belemmerende factoren. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, fair en breed.

4.2 Nederlands in de lagere afdeling

Onderwijs en begeleiding op maat BENADERT DE VERWACHTING De leraren laten kansen liggen om voor iedere leerling met specifieke onderwijsbehoeften een cyclische aanpak te hanteren als basis voor onderwijs en begeleiding op maat. Ze leveren inspanningen om zich een actueel beeld te vormen over de leer- en ontwikkelingsvorderingen, de sterktes en de behoeften van de leerling, maar het is een werkpunt dit beeld voor elke leerling met specifieke onderwijsbehoeften te vervolledigen en te verfijnen. De leraren spelen in beperkte mate gericht in op de onderwijsbehoeften van de leerling. Ze laten kansen liggen om in overleg de doelen, het onderwijsleerproces en de leerlingenevaluatie erop af te stemmen. Het is een werkpunt om hoge verwachtingen te stellen en binnen de fase van de verhoogde zorg aandacht te hebben voor remediëringstrajecten. De opvolging van de effecten van het maatwerk en de eventuele bijsturing van de begeleiding vormen een werkpunt.

Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak BENADERT DE VERWACHTING De leraren leveren inspanningen om het leren en ontwikkelen te ondersteunen. Ze laten echter nog kansen liggen om de aanpak geleidelijk, activerend, betekenisvol en taalontwikkellend te maken. Het is een werkpunt om de leerdoelen en succescriteria op een voor leerlingen begrijpbare manier te expliciteren. De leraren stemmen de aanpak binnen de brede basiszorg beperkt af op verschillen tussen leerlingen en zetten de leerlingen in mindere mate aan tot nadenken en zelf ontdekken. Ze gebruiken af en toe voorbeelden en realistische contexten en zetten bij schrijfoopdrachten in op functionele taken. Het taalgebruik van de leraren is doorgaans begrijpelijk en correct. Ze gebruiken in mindere mate werk- en groeperingsvormen die leerlingen kansen geven om samen te werken en zelf taal te gebruiken. De aandacht voor metacognitieve vaardigheden is een werkpunt. De aangeboden strategieën zijn fragmentair zichtbaar binnen de onderwijsleerpraktijk. De leraren stimuleren de leerlingen af en toe om te reflecteren over hun leerproces. Ze benutten de tijd om te leren beperkt efficiënt.

Effectieve feedback BENADERT DE VERWACHTING De leraren geven voornamelijk productgerichte feedback, ingebed in het onderwijsleerproces en binnen een klimaat van veiligheid en vertrouwen. De feedback is gedeeltelijk duidelijk, constructief, gedoseerd en motiverend. De leraren laten kansen liggen om systematisch effectieve feedback te geven gericht op de doelen, het proces en de zelfregulatie.

**Leerlingenevaluatie
VOLGENS DE VERWACHTING**

De observatie en evaluatie sporen met het gevalideerd doelenkader en met het aanbod. De verschillende taaldomeinen komen evenwichtig aan bod en er is de nodige aandacht voor kennis en vaardigheden. De observatie en evaluatie zijn geïntegreerd in het onderwijsleerproces, transparant, betrouwbaar, fair en breed. De leraren hanteren objectieve beoordelingscriteria die vooraf aan de leerlingen worden gecommuniceerd en die de te bereiken doelen weerspiegelen. Het is waardevol dat de leraren de leerlingen op verschillende manieren bij de evaluatie betrekken.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de onderwijsleerpraktijk en de leerlingenbegeleiding?

Visie en strategisch beleid	◆
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij het onderwijs en de begeleiding op maat, de leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak, de effectieve feedback en de leerlingenevaluatie tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De onderwijsleerpraktijk

	De onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling	Nederlands in de lagere afdeling
Onderwijs en begeleiding op maat	◆	◆
Leer- en ontwikkelingsgerichte aanpak	◆	◆
Effectieve feedback	◆	◆
Leerlingenevaluatie	●	●

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een ONGUNSTIG ADVIES met de mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur het engagement aangaat om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk in de kleuterafdeling.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de onderwijsleerpraktijk voor Nederlands in de lagere afdeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: NEGATIEF. De school dient zich te engageren om aan de tekortkomingen op het vlak van leerlingenbegeleiding te werken.
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: NEGATIEF. De school dient een engagement tot remediëring met externe begeleiding en ondersteuning aan te gaan op het vlak van het gelijke onderwijskansenbeleid.

9 Addendum

Het bestuur heeft binnen de dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag of na de bespreking van het doorlichtingsverslag met de onderwijsinspectie verzocht om de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten en heeft zich geëngageerd om zich bij het werken aan de tekorten extern te laten begeleiden.

De procedure tot intrekking van de erkenning wordt hierdoor opgeschort tot ten minste **6 december 2026**. Nadien volgt een nieuwe doorlichting. De erkenning van de onderwijsinstelling blijft voorlopig behouden tot die volgende doorlichting